

STANDPLAATS PEKING

Strijd

"Heb u een Chinese secretaresse?", vraagt de man van de persafdeling van het ministerie van Buitenlandse Zaken plotseling.

"Nou, nee."

"Hebt u een auto dan?"

"Ook niet."

"Dan hebt u ook geen chauffeur?"

"Klopt."

"Dan kunt u de adressenlijst van ambassades en diplomaten in Peking niet kopen."

In de koude, kale receptieruimte van het ministerie is het even stil. Twee keer is mij verzekerd dat de boekjes hier te koop zijn. De metershoge stapels achter de bruine houten balie - die herinnert aan een belastingkantoor in de jaren vijftig - lijken dat te bevestigen. Dus hoezo ook vandaag weer een "meiyou", het Chinees voor "njet", als antwoord.

De persvoorlichter geeft toe dat de adressenlijst hier inderdaad verkrijgbaar is. "Maar ze moeten afgerekend worden in de oost-vleugel van dit gebouw en daar is het verboden toegang voor buitenlanders." Een situatie met Chinese karaktertrekken, zullen we dat maar noemen. Zwijgen en geduld beoefenen, luidt dan het parool voor een oplossing.

De vrouw met wie de ambtenaar heeft staan bakkeleien en die achter de toonbank in een stoel hangt, kijkt onverbiddeijk voor zich uit. Armen over elkaar geslagen. Ze is niet van plan van de voorschriften af te wijken op deze zaterdagmorgen, want bovendien staat duidelijk aangeplakt op het loket dat de uitgifte van de boekjes alleen maar op woensdagochtend plaatsvindt.

De jonge persvoorlichter die zenuwachtig van zijn tenen op zijn hakken wipt, concludeert uiteindelijk dat alleen hij mij uit deze netelige situatie kan redden. Hij is tenslotte de enige Chinees die ik ken, zegt hij zorgelijk. Ik geef hem de 13 yuan (vier gulden), zodat hij de volgende woensdag een adreslijst kan kopen.

Tot mijn verbazing gaat echter hij opnieuw in de slag met de stuurse vrouw die ergens in de veertig moet zijn. Het loopt uit op een schreeuwerige conversatie. Ik trek me terug op de gang zodat geen van beiden het gezicht hoeft te verliezen onder de ogen van een buitenlander. Vijf tellen later komt de persvoorlichter de receptie uitrennen; een boekje in zijn hand en een brede glimlach op zijn gezicht. "Ik kreeg het mee omdat ze mij hier kennen."

Het geld heeft hij nog in zijn hand, want dat kun je tenslotte alleen maar op woensdag kwijt bij de kassa. Ik bedenk terwijl ik het felbegeerde boekje bijna een half uur na aankomst in mijn tas doe, dat het niet mijn probleem is of de voorraad bij controle klopt of niet. Het is veel meer de vraag hoe lang het vol te houden is, te werken in een land waar voor de simpelste zaken strijd geleverd moet worden en alles minstens vijf keer zoveel tijd en energie kost dan voor Nederlandse begrippen nodig is.